

STARS aikine na bincike ta hanyar aiki da na'ura mai hango ayukan noma daga sama a Africa ta Yamma Sahara da kuma Asiya ta Kudu. Aikin binciken ya na samun tallafi ne daga kungiyar kasa da kasa ta Bill da Melinda Gates domin tallafa wa kananan manoma akasashe masu fatara.

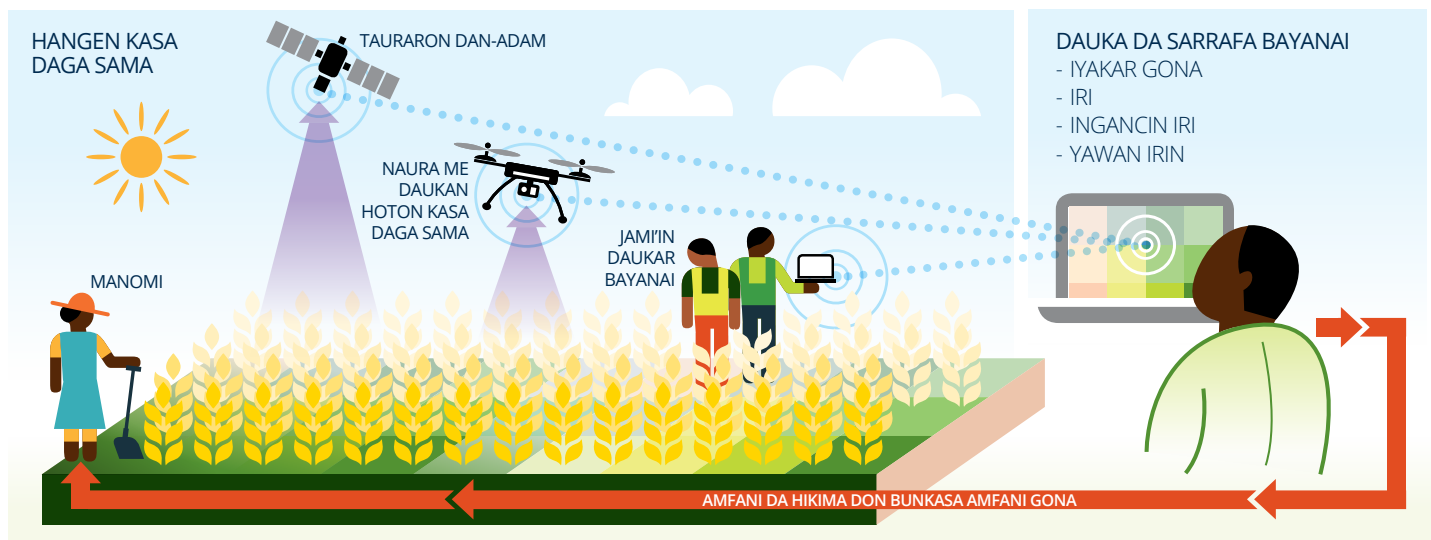
Gabatarwa- Takala

Kasashe masu karfin tattalin arziki sun samu cin nasara wajen kula da ayyukan noma ta hanyar kimiya mai amfani da naurar hangen filayen gona daga sama (Remote Sensing). Ayayin da na'urar ta dauki hoton gonakkin noma da kuma kididdiga na irin yanayin kasar noma da kuma yanayin ruwa da ke kwance a kasa da yanayin tudu da tsauni. Wannan kididdigar za a baiwa manoma domin ya amfane su wajen sanin dabarun noma. Wannan aikin na amfani da na'urar bincike da kuma tattaunawa da manoma ta haifar da kyakyawan sakamamako ga manoman ta hanyar girbe amfanin gona mai kyau. Irin wannan dabarar amfani da na'ura na taimakama gwamnati wajen aiwatar da manufofi masu kyau ta haujin aikin gona.

Matsalolin gaske da ke addabar kasashen Africa ta yamma ga sahara da kuma kasashen Asiya ta kudu suna takurawa aiki da irin wannan na'urar mai binciken aiyukan gona ta sararin samaniya. Misali kananan manoma da suke noma kashi biyu bisa ukku na abincin duniya suna da filayen noma kankana da kuma filaye masu rashin iyaka da wata gona, kuma suna shukka iraruwan noma daban daban a filin noma daya. Irin

wadannan matsaloli sukan sanya na'urar binciken aiyukan noma ta sararin samaniya ta kasa bada bayanai masu inganci akan harkokin noma a irin wadannan kasashe domin inganta sana'ar noma.

Matsaloli kamar rashin kasar noma mai inganci, cutar da ke addabar shukka, kwarin gona, da kuma fari yana nuna cewa mafi yawan manoma suna shan wahala wajen noma abinci shekara zuwa shekara. A mataki na kasa wadannan matasalolin suna iya haifar da matsalar rashin iya fahimtar yanayin shukka da kuma ciyawa, samun kai albakar noma a kasuwa. An samu kuskure da yawa wajen daukar mataki akan cewa ko ya kamata a sayo abinci daga kasashen waje domin a rage gibin da ake samu a kowace shekara akan abinda manoma suka noma. Akwai misalai a inda aka shigo da kayan abinci akan kuskure sai gashi kuma a wannan shekarar an samu amfanin gona mai yawa, wanda ya haifar da yawan abinci a kasuwa da ya sanya manoma a wannan shekarar suka fuskanci faduwar farashin amfanin gona.

Aikin STARS

Wananan bincike na STARS zai fara aiki ne a daya ga watan Yuni na shekarar 2014. Aikin STARS an kirkiro shi ne domin bincike akan hanyoyin da za a iya magance matsalolin da aka ambata a baya. Sashen kimiyyar kasa da labarai na Jami'ar TWENTE a kasar Nezealand ke jagorancin hadin guiwar masana akan harkar binciken aikin gona ta amfani da na'urar a sararin samaniya domin tantance wane irin bincike ne zai haifar da amfani mai yawa a tsawon rayuwar aikin STARS na wata ashirin.

Hadin guiwar ya kunshi kungiyoyin masanan bincike na duniya kamar haka:

- Kungiyar taron kasashen mulkar Ingila mai binciken harkokin masana'antu ta kasar Australia;
- Kungiyar duniya ta harkokin binciken iraruwa da ke kasashe masu zafi a kasar Mali da kuma Najeriya;
- Jami'ar Meriland ta kasar Amurka da ke Tanzaniya da Uganda;
- Kungiyar duniya mai binciken hanyoyin inganta noman masara da alkama da ke kasar Bangaladash da kuma Mekzico.

Aikin kungiyar STARS yana da hanyoyin bincike guda ukku:

Akasashen **Mali** da **Nijeriya** ana bincike akan yanayin amfani da filayen noma a karkara ashirin tare da manoma dari da hamsin domin fito da hanyoyin shawarwari ga kananan manoma.

A kasar **Tanzania** da **Uganda**, STARS tare da hadin kan wasu kungiyoyin duniya na kula da wasu makeken filayen noma guda hudu domin bincike akan samar da abinci.

Aiki na ukku yana kasar **Bangaladash**, a inda na'urar bincike ta sararin samaniya ke bada bayanai akan filin kasa dake bangaren Bengel Delta domin tantace ko manoma za'a iya barinsu su yi amfani da ruwan rani domin noma.

Amfani:

Idan za a iya samar da hanyoyin amfani da na'urar bincike ta sararin samaniya a kasashen Africa ta yamma ga Sahara da kuma Asiya ta kudu kamar haka:

- Kananan manoma za su iya samun karin bayani mai haske, wanda zai basu damar su iya zartar da hukunci akan abinda zasu noma da kuma yanda za su shukka wadannan irarurwa, wanan zai iya sa a samu amfanin gona mai yawa da kuma karuwar arziki ga manoma masu karamin karfi a kasashe matalauta.
- Za a samu cikakken bayani akan iraruwa da kuma yanayin kasar noma wanda zai baiwa kananan manoma da kuma karkarar su samun damar mallakar fili a hukumance. Saboda sau da yawa manoma ke rasa filayen noman su.
- STARS yazo ne ba tare da biyan kudi daga kananan manoma ba kuma da anniyar bayar da ilmi da horarsuwa domin amfanin manoma. Haka kuma zai bada damar fadada aiyukkan amfani da na'urar binciken aikin gona ta sararin samaaniya.

- Haka kuma, kasashen masu karamin tattalin arziki zasu samu damar iya hango yanda zasu sarrafa amfanin gonarsu a matakin kasa domin samar da abinci ga yawan al'ummarsu.
- Yanayin sarrafa abinci a kasashen masu tasowa zai amfani manoma a kasuwa domin za su iya noma iraruwa masu bada amfani mai yawa. Za a samu damar fitar da kayan amfanin gona a kasashen waje domin tallafa ma arzikin kasa.

Manufar STARS shine binciko ko da amfani da na'urar bincike ta sararin samaniya zata iya kawo irin wadannan amfani, kuma a samu karin yawan samar da abinci a kasashen masu tasowa.

Domin karin bayani a tuntubi sashen yanar gizo kamar haka: www.stars-project.org ko tuntubi 'yan wasan a contact@stars-project.org.